

Usurbilgo

Herri Programa

2023-2027

ehbildu

Esku artean duzun dokumentu hau 2023-2027 legegintzaldia gidatuko duen herri programa da.

Gauzak beste era batera egin daitezkeela erakusten duen herrirantz goaz; elkarrekin, elkarrentzat.

Beste pauso bat ematera goaz; elkarrekin egingo dugu Usurbil, maite dugun herria.

ILUSIOZ,
INDARTSU,
ZENTZUZ,
GURE HERRIA,
EUSKAL HERRIA,

ABANTE!

SARRERA

Itzelak dira XXI. mendeko gizarte honek aurrean dituen erronkak. Hamarraldi erabakigarrian gaude gizateriaren historiari dagokionez, eta aurreikuspenen arabera, honako joera hauek larriagotu egingo dira: krisi energetikoa, migrazioen areagotzea, populazioaren zahartzea, gizarte dualizazioa, globalizazio digitala edota landa eremuaren despulazioa. Horregatik, datorren munduaz jabetzeko, inportantea da begirada altxatzea eta geure buruak garai historiko honi aurre egiteko prestatzea.

Horretan ari gara Usurbilen, eta komunitategintzan sakonduz, erronka horiei aurre egiteko 90 proposamen inguru biltzen ditu gure herri programak. **Usurbil duinagoa, kohesionatuagoa eta bizigarriagoa eraikitzen jarraitzeko bidea marraztu dugu. Maite dugun Usurbil, elkarrekin eraikitzeko proposamena da geurea.**

Usurbil justuagoa, berdinzaleagoa eta bateratuagoa izateko politikak indartzera goaz. Neoliberalismo basatiaren ondorioz, prezioen garestitzeak ez dirudi mugarik duenik, eta bizitzaren pobretzea eta desberdintasun sozialak neurrigabe areagotzen ari dira. Usurbil berdinzalea eta haustura sozialik gabekoa ortzimugan, ezinbestekoa da pertsona guztiek bizitza duin eta justuago bat garatzeko oinarritzko beharrianak bermatuta izatea. Norabide horretan ondutako politika publikoak indartzera goaz.

Herri jasangarriagoa eta bizigarriagoa izan nahi dugu, ingurumenarekin harmonian biziko dena, eta ingurumenaren babesa lehenetsiko duena. Erronka ekosoziala gure agendaren lehen lerroan dugu, eta ekimen ugari jaso ditugu larrialdi klimatikoari aurre egin eta trantsizio energetikoaren bidea egiten jarraitzeko.

Kultura, euskara eta herri-identitatea, tokiko ekonomiaren motor. Ekonomia lokalari bultzada eman nahi diogu "650 Usurbil Bizi" herri proiektuaren bidez. Turismo eredu berritzailea oinarri hartuta, plan eta eskaintza oso bat ari gara garatzen, gure herri identitatean, baloreetan, ondarean eta martxan ditugun proiektu eraldatzaileetan euskarrituta. Datorren legealdia giltzarria izango da plan honen lur hartzean eta garapenean.

Elkar zaintzen duen herria. Politika neoliberal pribatizatzaileek, biztaleriaren zahartzeak eta pandemiak zaintza krisia areagotu dute. Usurbilen duela bizpahiru urtetik hona lanean ari gara zaintza ekosistema publiko-komunitarioa eraikitzeko, pertsona ardatz duen arreta eredu erdigunean jarrita. Zaintza behar duten pertsona guztien eta zaintzaileen bizimodu duinak bermatzea da helburua, eta egitasmo kualitatibo aitzindariak martxan jartzera goaz.

Gobernantza demokratikoan sakondu. Zer egin nahi den bezain inportantea da nola egin. Horregatik, erronka horiei erantzuteko, ezinbestekoa da udalerriaren etorkizuna komunitatean eraikitzea, eta izaera ezberdineko eragileen arteko elkarlanerako guneak eratzea. Gobernantza eredu hori gorpuztera goaz.

Euskalherrigintza. Etorkizuneko Euskal Herria independente, bizi, euskaldun eta berdinzalea zerumugan, behetik gora, Usurbildik ere ari gara gure nazioa eraikitzen, euskalherrigintzan eta euskaratik ari gara, eraikuntza komunitarioaren indarrez.

Aurkibidea

- 1. Oinarriak 1
- 2. Neurriak..... 6
 - 2.1 Herri Nortasuna 6
 - 2.2 Herri Jasangarria10
 - 2.3 Ongizartea 14
 - 2.4 Udala, herritarren etxea 17

1. Oinarriak

Jarraian Usurbilgo Euskal Herria Bilduk definitzen dituen oinarriak aipatzen dira. Gai ezberdinen inguruan gure iparra non dagoen irudikatzen duten ardatzak jasotzen dira datozen lerroetan.

HERRI NORTASUNA

EUSKAL-HERRIGINTZA

1. Etorkizuneko Euskal Herria independente, bizi, euskaldun eta berdinzalea zerumugan, behetik gora, Usurbildik ere ari gara gure nazioa eraikitzen, euskalherringintzan eta euskaratik ari gara, eraikuntza komunitarioaren indarrez.

EUSKARA

2. Euskara dugu berezko hizkuntza. Gure kultura eta nortasunaren funtsezko osagarri. Hizkuntza politika berria behar dugu, burujabea, kanpo esku hartzerik gabea.
Gure hizkuntza-politikak behar du izan: organikoa, ez asistentziala, zeharkakoa, eta eragile zein herritarrekin elkarlanean osatua. Horretarako, euskararekiko atxikimendua sustatuz, euskaldun izate kontzientzia, eta euskaraz bizitzeko nahia, hau da, herri gogoa elikatuko dugu. Askotariko hizkuntzak elkarbizitzen duten Usurbil euskaldun bat nahi dugu; euskara guztion artean komunikatzeko ardatz duen herri bat.

KULTURA

3. Kultura bizia eta herritarra dugu helburu, herritik sortua, herriarentzat eta munduarentzat gozagarri. Herritarren auto-eraketa eta ahalduentzea bilatuko duen kultur ereduaren alde egiten dugu. Kultur-ekosistema indartzea eta jasangarri egitea dugu norabidea.
Euskal Herriaren aniztasun kulturala aldarrikatzen dugu. Horren baitan euskal kultura eta euskarazko kultura ditugu aniztasun horren guztiaren kohesionatzaile eta ardatz.

ANIZTASUNA ETA INKLUSIBITATEA

4. Guretzat herri honetan bizitzea erabaki duen pertsona oro da euskal herritarra, edonon jaioa dela ere. Euskal herritar guztiok ditugu eskubide eta betebeharrak berberak. Pertsona guztientzat eskubide guztiak eta aukera berdintasuna aldarrikatzen ditugu.

Aldarri hori errealitate izan dadin behar besteko neurriak abian jartzeko konpromisoa hartua dugu, zurrumurru eta aurreiritzi faltsuak zabaltzen dituzten mezu interesatuak desmuntatzetik hasita.

Migratzaileen aurkako politika xenofoboak nagusitzen ari diren aldi honetan; guk aniztasuna aukera bihurtu nahi dugu. Aniztasunak aberastasuna dakar gure herrira; aberastasun kulturala, soziala eta ekonomikoa. Horregatik, kultura-aniztasuna, elkar errespetua eta elkar aitortza gure herriaren ikur bihurtu nahi ditugu. Ikur ez ezik, gure eguneroko jardun.

PAREKIDETASUNA ETA ASKATASUNA

5. Emakumeak libre, beldur barik eta aukera-berdintasuna bermatuko duen herria izan nahi dugu. Zero tolerantzia indarkeria sexistaren aurrean! Udal politiketan ikuspegi feminista txertatzen jarraituko dugu. Gizonen neurriaren egindako munduan bizi gara. Gizonen beharrak eta interesak guztionak balira bezala

ulertu izan dira; gizonak guztiok ordezkatzeko bagintuzte bezala. Edozein politika publiko edo ekimen egiterakoan emakumeen beharrak, arazoak eta interesak aintzat hartu behar dira. Ez da zilegi politika publikoak egitea emakumeen parte-hartzerik gabe.

Pertsona orok dugu gure identitatea definitzeko eta identitate hori askatasunez bizitzeko eskubidea. Horregatik, LGTBI+ pertsonen euren sexualitatea eta generoa modu askean bizi dezaketenez herria izan nahi dugu. Izan, bizi, hautatu eta gozatu...LIBRE!

HEZKUNTZA

6. Hezkuntza herritik sortzen da eta ez da hezkuntza herririk gabe. Horregatik, herri-hezkuntza proiektu euskalduna, irekia, parte-hartzailea, berritzailea, inklusiboa eta euskal curriculumak oinarri izango duena babesten dugu, Euskal Herriari lotua. Dela eskola esparruan, aisialdi testuinguruetan, edota eskolaz kanpoko formazio eta hezkuntza eremuetan, gure herriaren aniztasunaren adierazgarri diren eta errotik lotuta dauden eskola-komunitate ezberdinen eskolak herriaren zerbitzura egoteko baliabideak jartzen jarraituko dugu. Haurren, nerabe, gazteen, helduen eta adinekoen beharrak erdigunean jarriko dituen hezkuntza eredutik Herri hezitzailea eraikitzen jarraituko dugu.

BIZITZA ETA MEMORIA

7. Euskal Herrian ez dugu benetako bake eta normalizazio politiko egoerarik ezagutu, gutxienez, altxamendu frankistaz geroztik. Horregatik, Memoria, erreparazioa, berri ez gertatzeko bermea, eta espetxe politika egoera berrira egokitzea eskatzen dugu.

HERRI ONDAREA

8. Herri ondarea materiala eta inmateriala berreskuratzeko eta zaintzeko lan-ildoak ezinbestekotzat jotzen dugu, gure herri nortasunaren gordailu gisa. Ondare hori balioan jarri eta herritarren esku jarri nahi dugu, horretarako beharrezkoak diren baliabide material berriak baliatuz.

HERRIAK ETA AUZOAK

9. Gure herria anitza da, sentimenduz anitza, eta herri zein auzoek garrantzia berezia hartzen dute. Izaera ezberdin horiek osatzen dute gure herria eta izaera horiek babestu eta sustatzeko ditugu, baita elkarren arteko elkarlana eta komunikazioa, komunitate anitzek osatuta herri bat garen heinean.

HERRI JASANGARRIA

INGURUMENA

10. Krisi klimatikoa errealitate ukaezina da honezkero eta erronka ekosozialari aurre egiten jarraitu behar dugu. Eremua zabala dela jakinik, tokiko hainbat eskumen aktibatuz zein udal jarduna gaitzen duten eskumen eremuetan beste administrazio sektorial desberdinekin koordinatuz, ondorengo esparruetan eragin beharra ikusten dugu: energia komunitate lokalen sustapena, uraren ziklo osoaren zaintza, basogintza, landa eremuaren antolaketa, jardura industrialen gaineko kontrola, eta ingurumenarekin harmonian jardungo duen hiri antolamendua.

HIRIGINTZA

11. Hirigintza jasangarria eta ez espekulatiboaren bidetik, lurzorua gehiegizko okupazioa saihestuko dugu, eta, beraz, eraikita edota zahartuta dauden eremuak berrerabiltzea eta birgaitzea izango da lehentasuna; kalitatezko espazio publikoak sortuz, balio ekologiko gehien duten eremuak babestuz, mugikortasun jasangarria sustatuz eta hiri-sistema efizientea diseinatuz. Auzoen bizigarritasuna eta garapen endogenoa sustatzeko lurzorua erosi

ditugu udalerriko beste herriguneetan eraikuntza garapen komunitarioak sustatzen laguntzeko.

MUGIKORTASUNA

- Mugikortasun jasangarria lehenesten dugu, honako hurrenkeran: oinezkoak, motorrik gabeko ibilgailuak (bizikletak, gurpildun-aulkiak, patinak...), garraio publikoa (tren, autobusak...), ibilgailu motordun partikularrak (kotxeak eta motoak, batez ere). Horrekin batera, gure kaleak egokiak eta seguruak izan daitezen, irisgarritasun eta genero ikuspegia ere aintzat izango dugu.

HIRI HONDAKINEN KUDEAKETA

- Ahal den hondakin gutxien sortzen eta sortzen direnak ahal beste herrian bertan kudeatzeko norabidean jarraituko dugu. Usurbil 0.0 ildoarekin jarraituta, hondakin prebentziorako eta kudeaketarako programa bururaino gauzatuko dugu, hondakinak lehengai bihurtzen dituen ekonomia zirkular batera bidean. Bikaintasuna nahi dugu hondakin kudeaketarako ziklo osoan.

Hondakin kudeaketa ingurumen arazo izateaz gain, osasun arazo izatera ere iritsi dela jabetuz, Errauste plantaren alternatiba baztergarritzat jotzen dugu. Bestalde, dena delako azpiegitura izan, honen gaineko kontrol zorrotza ezinbestekoa da; Kontrol publikoa, soziala eta teknikoa. Eta hori izango da gure jardueraren ardatza.

ENERGIA TRANSTSIZIOA

- Erregai fosilekiko menpekotasuna progresiboki murriztea. Energia burujabetza ipartzat hartuta, ahal den neurrian, energiaren sorkuntza, banaketa eta kontsumo zikloak maila lokalean itxi ahal izatera iritea. Energia berriagarrietan oinarritutako komunitateak sustatuz burujabeago izatez gain, energia gutxiago kontsumitzera bideratuko gara udal eraikin eta baliabideen efizientzia energetikoa lehentasuna izanik desazkunde antolatura bidean

BALIABIDE HIDRIKOAK

- Gure herriko baliabide hidrikoen jarraipena egingo dugu hauen garrantziaz jakitun izanik, beharrezko zaintza eta babes neurriak hartzeko. Gainera, baliabide horien gaineko jabetza eta kontrol publikoa edo publiko-komunitarioa izango dugu oinarri.

NEKAZARITZA, ABELTZAINZTA ETA ELIKADURA BURUJABETZA

- Pertsona, ingurugiroa eta kultura aintzat hartu nahi baditugu, ezinbestekoa da lehen sektorea indartzea. Eredu jasangarri batek kalitatezko elikagaiak bermatzea, burujabe izatea eta agroekologia oinarri izatea ezinbesteko ditu. Hau da, jendeari elikagaiak errazten dizkio, ingurugiroa zaintzen du eta gure paisaia-aniztasuna bermatzen du. Lehen sektorearen, landa ingurune herriarren eta udalaren arteko harremana iraunkortuko dugu gure herrian lehen sektorean aritzeko baldintza administratiboak hobetu, nekazaritzako eta abeltzaintzako egitasmoak abiatzea errazagoa bilakatzeko. Transgenikorik gabeko herri bat izatea nahi dugu.

ONGIZARTEA

GARAPEN SOZIOEKO- NOMIKOA

- Enplegu duina eta herritarren ongizatea helburu, ekonomia zirkularra, tokiko harreman komertzialak, sektore arteko sinergiak eta maila lokaleko jardura ekonomikoen aniztasuna eta diferentziazioa sustatzea dugu helburu. Herriko enpresa-ehuna berritu, balio erantsi handikoak eta iraunkortasun ekosoziala ardatz dutenak erakarriz edo sortzeko baldintzak eskainiz. Izan ere, garapen ekonomikoa ezin da pertsonen duintasunaren bizkar egin, eta kapitala erdigunean jarri ordez, pertsonen interesak eta beharrak lehenetsi behar dira.

GIZARTE POLITIKAK

18. Herritarrak ongi bizitzeko, osasuntsu, zoriontsu eta duintasunez bizitzeko zerbitzu publikoen eskaintza zabala garatzen joan, modu publikoan edo modu publiko-komunitarioan. Zahartzaroari modu integralean erantzun. Zaintzaren ikuspegi komunitarioa indartu eta beharrak dituzten herritarrentzako babesa indartu.

ETXEBIZITZA

19. Hirigintzaren eredu berriaren ardatza alokairuaren aldeko apustu garbia izateko hautua egiten dugu. Ahalik eta gutxien eraikitzea eta lur berriak ez okupatzetik abiatuz, lehenetsiko diren bideak etxe hutsen erabiltzea, alokairu publikoa sustatzea eta birgaitzea izango dira. Etxe kaleratzeak ekiditeko neurriak hartuko ditugu.

HIRUGARREN ADINA

20. Guztiona da hirugarren adina, denok baitugu xede berau gozatzea. Beraz, gure zahartzaroa gozagarria izan dadin denon ardura da hori babesteko behar diren neurriak hartzea. Hots, kaleak egokitu behar ditugu, ibilbideak irisgarri egin, aisialdi osasuntsua bermatu eta komunitatea eraikitzen jarraitu. Izan ere, horrek sistema kapitalistaren ondorio latzenei aurre egiteko erremintak jarriko dizkigu eskura; hirugarren adina zaintzea herria egitea baita.

HAUR ETA NERABEAK

21. Herri bat ez da osasuntsua haur eta nerabe (HN) osasuntsurik gabe. Horregatik, HNek nazioartean berretsitako eskubide propioak dituzte. Gure lana da eskubide horiek bermatzea eta babesgabetasun egoeran HNrik egon ez dadin behar diren herri- eta instituzio-erremintak garatzea. Adibidez: gizarte zerbitzuak indartzea, inklusio programak garatzea, tratu onaren politikak sustatzea eta abar.

GAZTEAK

22. Gazteriak krisiaren eta, oro har, sistemaren ondorio latzak modu berezitan pairatzen ditu. Bizitza politikoan, gazteriaren parte-hartze zuzena ezinbestekoa da, dagozkion eskubide eta beharrezko erantzuteko eta jendartea eraldatzeko. Gure helburu den zapalkuntzarik gabeko jendartea eraikitzeko gazteria ahaldundutzea nahitaezkoa da. Bide horretan, parte-hartzea izango da EH Bilduk garatuko duen gazte politikaren oinarri nagusia. Ez gatoz gazteriarentzako programa konkretu batzuk, edo laguntza ildo jakin batzuk sustatzera eta bideratzera. Gazteak erabakien parte izatea nahi dugu, gazteoi zuzenduriko politika konkretuetan zein politika orokorretan.

ZAINTZA

23. Zaintza Ekosistema berri baten oinarriak finkatu ditugu parte-hartze prozesu aberasgarri baten bidez. Marraztuta dugu bideorria eta datozen urteetan eraldaketara bidean urratsak emango ditugu. Zaintza mendeko erronka garrantzitsuenen artean daukagu eta modu komunitarioan erantzun behar diogu.

JARDUERA FISIKOA ETA KIROLA

24. Jarduera Fisikoa eta Kirola (JFK) eskubide gisa ulertzen ditugu, edozein pertsonaren garapen integralerako zein gizarte kohesiorako elementu. Jarduera fisiko eta kirola herriar ororen sarbidea eta aukera berdintasuna bermatu behar dugu. Kalitatezko JFK da horretarako tresna nagusia; eremu eta maila guztietan: hezkuntza formala, eskola kirola, aisialdiko zein osasun ikuspegiko jarduera fisikoa, kirol ez federatua, kirol federatua eta errendimenduzko kirola. Gure identitatea eta ikurrak bultzatuz, euskara lehenetsiz, eredu propioa egituratuz, lehiaketa markoa definituz eta egituratuz eta herrialdeen arteko saretzea bultzatuz.

**HERRIAK
ETA AZOAK**

25. EHBilduk auzo guztien izaera eta bertan bizi diren herritarren bizi kalitatea bermatu eta hobetu nahi ditu. Horretarako, oinarrizko diren (eta udalaren eskumen ez diren) gasa eta telekomunikazioen lotura duinak eskatzea eta ahal den heinean soluzio komunitarioak bilatzea izango du helburu.

UDALA, HERRITARREN ETXEA

**GOBERNANTZA
EREDUA**

26. Herritarren boteretzea eta desboteretze instituzionala ditugu pixkanaka lortu beharreko helburuak. Partehartzeko eta herri-gobernantzarako kanalak, egituraketak eta baliabideak jarriko ditugu progresiboki.

**UDAL BALIA-
BIDEAK ETA
ZERBITZUAK**

27. Udal ekipamendu eta baliabideak gure herriarentzako lehentasunezkoak dira. Ahalik eta ondoen zaindu eta garatzen joango gara gaitasun ekonomikoen arabera. Udal lokalen erabilera eskusiboak berraztertu behar dira erabilerak optimizatzeko eta erabilera komunitario eta autogestionatuak bultzatu.

OGASUNA

28. Gure helburu nagusia baliabideak bilatzea izango da, zerga bidez edota udalaz gaindiko erakundetako deialdietan parte hartuz, betiere, garaiko erronkei erantzuten lagunduko diguten gaitan: zaintza, ingurumenaren babesa, trantsizio energetikoa, herri bizigarria garatzea, lana, hezkuntza, landa garapena eta etxebizitza politika ez espekulatiboa. Zergak erabakitzekeo garaian, ekitatea, progresibitatea eta berdintasuna izango ditugu oinarri. Gardentasuna bermatuko dugu, herritarrek jakin behar baitute zertan eta nola gastatzen den dirua. Hori ezagutzera ematen den neurrian, iruzurra egiteko aitzakiak desagertzen dira. Gastu politikaren lehentasuna izango da zerbitzu publikoak bermatzea eta gastu soziala lehenestea.

**HERRIAK
ETA AUZOAK**

29. Ezinbestekotzat jotzen dugu herri eta auzoek ahots propioa izatea udal-jardunean, modu iraunkorrean. Udala eta auzoen arteko harremana tokiko ezaugarrien arabera egituratzeko mekanismoak finkatzea dugu helburu. Horrela, tokiko arazoak modu eraginkorrako eta bizkorrago batez erantzuteko gai izan nahi dugu. Modu iraunkorrean egituratzeak, erabakietan komunitateen parte-hartzea handitzea erdietsiko dugu, herritarrek herriari eta honen gobernantzari lotuago sentiarazteko.

2. Neurriak

Jarraian lau alor nagusien inguruan proposatzen ditugun neurriak zerrendatzen dira.

2.1. HERRI NORTASUNA

PAREKIDETASUNA

Neurriak

Usurbilgo Emakumeen Etxea emakumeen ahalduentzerako Usurbilgo erreferentziazko gunea izango da, eta herriko emakumeak elkar ezagutzeko eta bizipenak, kezak, arazoak... askatasunez partekatzeko gunea izango da. **Proiektua indartu eta sustraitzea izango dugu helburu, Emakumeen Etxeko talde sustatzailearekin elkarlanean.** Honako ekimen eta zerbitzuak jarriko dira martxan:

1. **Indarkeria matxistari** modu integralean aurre egiten lagunduko du, harrera, informazioa, prestakuntza, aholkularitza, harremanak eta erreparaziorako zerbitzuak eskainiko baitira.
2. **Kontzientzia feminista** sustatzeko jarduerak sustatuko dira, besteak beste, ahalduente eskolak, liburutegi feminista, kultur jarduera feministak...
3. **Aholkularitza juridiko eta psikosoziala eskainiko da:** aholku eta orientabide juridikoa eskainiko da ikuspegi feministatik. Emakume orori zuzendutako zerbitzua izango da, eta gutxienez ordubeteko aholkularitza legala jasotzeko aukera izango dugu. Zerbitzu honen bidez gai konplexuei buruzko informazio juridikoa eskaintzeko aukera izango dugu: banaketa/dibortzio- prozesuak, indarkeria matxista kasuak, mantenu pentsioen ordainketa ezak, bisita erregimenen ez betetzeak, atzerriartasunarekin lotutako arazoak, diskriminazio egoeren aurreko aukerak, eta bestelako kontsultak. Zerbitzu berri bat izango da.
4. **Emakumeentzako harrera eta arreta bulegoa:** Etxean eskaintzen diren ikastaro, jarduera, zerbitzu eta baliabideen informazioa eskuratzeko zerbitzua.
5. **Berdintasun eta Aniztasun teknikaria** Emakumeen Etxean ariko da lanean, eta harrera protokolo berria handik jarriko da martxan. Herrira etorri berriei harrera zerbitzua eskainiko zaie.

ANIZTASUNA

Herrian elkartasun mekanismo komunitarioak aktibatzea dugu helburu eta migratzaileen iritsiera erraztu eta harreraren lagunduko dien babes sare komunitario ehundu eta lan tresna egokiz hornitu.

6. Aniztasun kontseiluarekin eta udal barruko teknikariez osatutako koordinazio lantaldearekin ditugun lan-guneen elkarlanean **harrera protokoloa osatzen amaitu eta protokoloa martxan jarriko dugu Usurbil harrera herri bihur dadin.**

KULTURA

Kultura bizia eta herritarra dugu helburu, herritik sortua, herriarentzat eta munduarentzat gozagarri. Herritarren auto-eraketa eta ahalduak bilatuko duen kultur ereduaren alde egiten dugu. Kultura ekosistema indartzea eta jasangarri egitea dugu helburu.

7. **Kulturgunea**, herriko kultura eragileak biltzen dituen **espazioa, indartu eta baliabideak eskaini** jorratu asmo dituzten lau lan-ildoetan: 1) sormena, 2) sormenarentzako plaza fisikoa eta birtuala, 3) komunikazioa euskaraz eta 4) kulturaren transmisioa
8. **www.usurbilkultura.eus ataria berri eta Usurbilgo kulturaren atari digitala bilakatu.** Pandemiaren testuinguruan sortu zen atari hori, nagusiki, ekitaldietako aforoak kontrolatu eta sarrerak banatu eta saltzeko bidez. Funtzio garrantzitsua izan zuen, baina orain bestelako funtzionalitate eta erabilera eman nahi zaio. Kulturgunearekin elkarlanean berriro da, eta herriko sortzaileen katalogoa eta erakusleho nagusia bihurtzea da asmoa, besteak beste.
9. **Usurbilgo jai batzordearen izaeraren inguruko hausnarketa sustatu**, bestelako antolaketa eta funtzionamendu eredu bat izango duen bilgunea eratzeko asmoz.
10. **Musika-taldeentzako udal lokalaren erabilera eta funtzionamendua berriro**, ordenantza eta oinarri berri batzuen bidez. Musika taldeekin batera garatu parte-hartze prozesu baten bidez.
11. **Kultur ekintzetarako diru laguntzen oinarriak berriro** ditugu kultur eragileekin adostuta.
12. **Sutegi liburutegiko eskaintza eta zerbitzua hobetzeko obrak** egin. Energetikoki eraginkorragoa izateko fatxada berriro, goiko solairua itxi, taldeka lan egiteko espazioa sortu eta harrera egokitu.
13. **Ondare-artxiboa**: Herriko artxiboa (idatziak, grafikoak,...) digitalizatu eta herritar ororen esku jarri.

MEMORIA ETA BIZIKIDETZA

Usurbil1936 Oroimen Elkartarekin lankidetzan, proiektu oso bat bideratu da 1936ko gerrak Usurbil eta usurbildarrak nola kolpatu zituen ikertu eta gizarteratzeko asmoz.

14. Ildo honi jarraituz, **frankismotik gaur arteko giza-eskubideen urraketen mapa osatuko dugu.** Kanpo dinamizatzaileen laguntzarekin, ildo honetan sakontzen jarraituko dugu Usurbilen.

EUSKARA

15. **Euskararen erabilera normalizatzeko Plana berriro eta eguneratu.** Arreta berezia jarriko zaio udalaren hizkuntz irizpideen jarraipena hobetzeari eta berau sistematizatzeari.
16. Arlo sozioekonomikoan euskararen presentzia areagotu eta sendotu.
17. Usurbilgo euskararen corpusa elikatu, ahozko testigantzak jaso eta bertako esamolde, esapide eta abarren datu-basea osatu.
18. Euskara Aholku Taldea indartu eta euskalgintzan eragile bilakatu.

19. **Harrera lingustikoari** erreparatu eta proposamen oso bat landu, harrera protokoloaren barruan. Etorri berri helduentzat euskara ikastaroak martxan jarri diren moduan, haur eta gaztetxoei euskara errefortzuak eskaintzeko herri egitasmo bat landuko da.

HEZKUNTZA

20. **Haur Eskolaren inguruko herri gogoeta egin** eta eraikinaren zein espazioen egokitzapenak bideratu.
21. OinHerriko Herri Hezitzailearen kontzeptuan sakondu eta lan taldea indartu.
22. Herriko ondarearen inguruko Unitate Didaktikoak sortu hiru ikastetxeekin elkarlanean.

HERRI ETA AUZOAK

Auzo bizigarriak nahi ditugu, ez dugu Kaxkoa eta auzoen arteko desberdintasunak areagotzerik nahi. Auzoek ere nortasun, ezaugarri, behar, eta errealitate propioak dituzte eta horietan arreta jartzen ari gara, auzoetako bizi kalitatea eta auzoetan bizi diren herritarren ongizatea hobetzeko asmoz. Tokian tokiko komunitatearekin elkarlanean jarraitu, eta orain arteko elkarlan dinamikan sakonduz, elkarrekin adostutako plan zein egitasmoetan aurrera urratsak egin.

AGINAGA

23. Udala eta Aginaga Biziberritzen sustapen taldearen artean **mahai-iraunkor bat osatu** honako gaiak landu eta bide emateko:
- Herri kooperatibaren sustapena
 - Turismoaren lanketa (proposamen eta tokiko erritmoa errespetatuz)
 - Zerbitzu minimoak (ura, internet...) eta eraikin publikoen mantenketak
 - Kultura
 - Auzolanak
 - Auzo Udala
 - Eskola Txikia
24. Eskola eta Eliza Zaharra ingurua irisgarri egiteko proiektua idatzi eta gauzatu.
25. Eliza Zaharraren proiektua sustatu eta baliabideak bideratu elkargunea indartzeko.
26. Aginagako erdigunea oinezkotu ahal izateko, frontoi azpiko errepide berriaren proiektua idatzi.
27. N634an segurtasuna hobetzeko, zebra-bideak eta semaforoak jartzeko eskariak, espaloiak konpontzea eta Galardi-Txokoaldeko puntu beltza konpontzeko eskariak bideratuko dizkiogu Gipuzkoako Foru Aldundiari.

ATXEGALDE

28. Umeentzako parkea berritu.
29. Buztinzulo lokalean auzo lokal baten proiektua landu.
30. Bizikletentzako aparkaleku gehiago jarri auzunean.

ETXEALDIA

- 31. Etxealdiko Irisgarritasun Plana gauzatu.** Etxealdiako Irisgarritasun Plana osatu dugu hango bizilagunekin. Planean aurreikusitako bi proiektu 2023an bertan gauzatuko dira: batetik, San Esteban Kalea berrurbanizatuko da, oinezkoek lehentasuna izan dezaten; bestetik, egun haur parkea dagoen tokian, aparkalekuak egingo dira, eta inguruan, auzotarrentzat berdegune eta espazio atseginagoak egokituko dira. Horretaz gain, Etxealdia eta kale nagusia lotuko dituen igogailua eraikitzeko behar diren urratsak egingo dira datorren legealdian.

KALEZAR

- 32.** Kalezartarrekin landutako auzoko ibilgailuen joan-etorriak arautuko dituen arautegia martxan jarri.
- 33.** Kalezar erdigunean oinezkoak lehenestea eta zoladura konpontzea.

SANTUENEA

- 34. Auzoa** modu integralean eraberritu nahi duen plan anbizioso osatu da parte-hartze prozesu zabalean; auzotik eta auzoarentzat egindako plana da, eta auzoak eta udalak partekatzen duten agenda zehazten du. Udalarentzat lan-tresna izango da hurrengo legealdirako, eta proiektu batzuk martxan jarriko ditugu, besteak beste, presazkoa den auzoaren irisgarritasuna, auzoko sarrera eta aparkalekuak berrantolatuko dira, beheko errepidea oinezkotuko da eta frontoi ondoko udal lokala ekipatuko da. Hori guztia sortu berri den koordinazio mahaiarekin elkarlanean.

ZUBIETA

- 35. Bidegorri sarea handitu: Zubieta eta Santuenea arteko bidegorri zatia gauzatu.** Usurbilgo Hiri Antolamendurako Plan Orokorra osatzeko herri prozesuaren barruan, Zubietan, “Guk Zubietan Zer?” goiburuko parte-hartze prozesu zabala burutu zen. Zubietaren etorkizunaz aritzerakoan, argi adierazi zuten mugikortasun aktiboa sustatzen duen herria eraiki nahi dutela, eta bizikleta eta oinezkoen mugikortasuna oinarri dituen ereduaren aldeko hautua egin zuten, nabarmen. Horretarako, besteak beste, ezinbestekotzat jo zuten Zubieta eta Santuenea artean bidegorria egitea, garraio publiko, ibilgailu eta oinezkoen arteko elkarbizitza hobetzeko. Proiektu estrategikoa da EHBilduren irudiko ere, mugikortasun aktiboa sustatzeaz gainera, oinezkoen segurtasuna bermatzen duelako. Datorren legealdian bidegorri hori gauzatzeko konpromisoa hartzen dugu, eta modu horretan zubietarren eskari historiko bati bide emango diogu.
- 36.** Herri topagune edo ekipamendu baten proiektua diseinatu, Herri Batzarra eta zubietarrekin batera. Komunitate mailako zerbitzu anitz jasoko lituzke: denda/azoka, bilgunea...

2.2. HERRI JASANGARRIA

Neurriak

MUGIKORTASUNA

Espazio publikoa berrantolatze eta mugikortasun plana jarraituz Usurbil jasangarria, irisgarria eta bizigarria lortzea izango dugu helburu. Datorren legealdian plana jorratzen jarraituko dugu, nagusiki, honako proiektu hauek dute lehentasuna:

37. Usurbilgo herrigunean, oinezko eta bizikletazko sareak lehentasuna izango duten eta ibilgailu motordunen protagonismoa gutxituko duen herrigune irisgarria eta bizigarria eraiki nahi dugu, haurrak, adinekoak, emakumeak eta, oro har, herritar guztiak modu erosoan, berdintasunean eta seguruan mugitu ahal izateko. Herritarren eguneroko zereginak, joan-etorriak eta zaintza-lanak erraztuko ditu. Halaxe dago jasota kale irekiak parte-hartze prozesutik eratorritako mugikortasun planean. Proiektu batzuk jada gauzatu dira aurrez, baina beste batzuk falta dira, oraindik. Horregatik, horiexek exekutatzeko lehentasunezkoak izango dira, eta horretarako esku-hartze urbanistiko guztiak jasoko dituen **herrigune osorako exekuzio proiektu oso eta integral bat idatziko dugu, faseka gauzatzeko.**
38. Aurreko exekuzio proiektua garatzerakoan **herriko puntu-ilunak lantzeko eta berauek desagerrarazteko** herriko mugimendu feministarekin elkarlana sustatuko da.
39. Herri sarrerako biribilgunea. Herri barruko trafikoa berrantolatu ahal izateko, Mugikortasun Planak lehentasunezkoak izango dira herri sarreran biribilgune bat egitea. Eskumena Gipuzkoako Foru Aldundiarena da, N-634 errepidean eraikitzea proposatzen delako. Berau eraikitzearen eskaria eta dugun beharra bideratuko dizkiogu Gipuzkoako Foru Aldundiari.
40. Bidegorri sarea handitu: Zubieta eta Santuenea arteko bidegorri zatia gauzatu.
41. Herriko errepideen azterketa orokorra egin eta asfaltatzeko plana idatzi eta exekutatu urtez urte.
42. Bizikleta aparkaleku estaliak auzoetan eta kaxkoan jartzen jarraitu.
43. Auto pribatuaren erabilera gutxitzeko kanpainak sustatu eta auto partekatuen ekimena zabaltu.
44. Kotxea erdigunetik ateratzea helburu izanik, parking disuasorioak sortzea aztertuko dugu auzune berriak ez gaitzatzeko eta aparkaleku faltarik ez izateko.

BERDEGUNEAK

45. Ikastola aurreko zelaiaren erabilera aztertuko dugu eta aktuazio handirik gabeko berdegune gozagarri gisa garatuko dugu.
46. Elutx gunea eta Aginagako kaxkoa lotuko dituen oinezkoen eta bizikleten bideko lanak aurtengo auzune berriak, eta horrek ahalbidetu egingo du berdegune atsegin bat ere sortzea alboan. Egungo Aginagaren bizi kalitatea eta mugikortasuna hobetzeko eta ingurune berde atsegin bat izateko aukera zabaltu da, horrenbestez.

TRANSTSIZIO ENERGETIKOA

Neurriak

Trantsizio energetikoaren erronka premiazkoa da eta gure premisa argia da arlo honetan ere: trantsizioak iraunkorra, berriztagarria, justua eta inklusiboa izan behar du, inor baztertu edo atzean utziko ez duena eta herrikideen arteko berdintasuna bermatzea izango duena bokazio gisa. Zentzu horretan, gure helburua da 2050erako %60 gutxitzea energia-kontsumoa, eta tarteko helburu gisa, 2030erako %35 gutxitzea.

Helburu hori lortzeko, honako proposamenak ditugu datorren legealdirako:

47. **Kontsumoaren jarraipena egin eta kontsumoa murrizteko neurriak hartzen jarraitu.** 2022az geroztik, udala kontsumitzen duen jarraipena egiten ari da: udal eraikinak, argiteria publikoa eta ibilgailuen kontsumoa. Horretarako, software edo sistema informatiko bat du: kontsumitzen den energia guztia modu bateratuan erakusten du, eta aldi berean, kontsumoa murrizteko zein aukera egon daitezkeen jakiteko modua ematen du.
48. Efizientzia energetikoaren alorrean, herriko argiteria publikoa eta eraikin publikoetan aldatzen jarraitzea.
49. Udalaren flota edo ibilgailuak ordezkatzeko hasi, ibilgailu elektrikoengatik.
50. Udal eraikinetako **beroketa sistemak berrikusiko** dira eta horiek ordezkatzeko plana idatziko da. Lehentasuna izango du Oiardoko ura berotzeko sistema aldatzeak. Gaur egun dagoen gas sistematik, biomasa edo geotermiara aldatzeko aukera aztertuko da.
51. **Energia komunitatea.** Herrian osatzen ari den energia komunitatearen bidelagun izaten jarraitu, eta indartzeko baliabideak eskaini. Komunitate energetikoa eredu ederra da orain arte herritarrengandik urrun eta kasik ezkutuan egon den sektore batean herritarren parte hartzea eta ahalduntzea sustatzeko, tokiko energia beste modu batean kudeatzeko, energia-sistema erresilienteago eta bidezkoago bat eraikitzeke, burujabetza energetikoa ipar eta denontzat bizigarria izango den Usurbil zerumugan.
52. **Energia berriztagarrien aldeko apustua, autokontsumoaren bidetik:** azken urteetan, udalak Oiardo kiroldegian eta Udarregi ikastolan eguzki-plakak jarri ditu. Bien artean, guztira, 49 Kw-ko potentzia instalatu da. Kiroldegiaren kasuan, plakek ekoizten duten energia kiroldegiaren kontsumorako erabiltzen da. Udarregiren kasuan, ekoizten duten energia autokontsumo partekaturako erabiltzen da: ikastolan ez ezik, udaletxean, Sutegin, Artzabalen eta Zumarten erabiltzen da.

HONDAKINEN KUDEAKETA

53. **Usurbil 0.0 hondakinen prebentzio eta kudeaketa programaren** ebaluazioa, helburuak eguneratzea eta ekintzak eta programa berria abiatzea. Modu kolektiboan egingo da hausnarketa hori. Honekin batera, hondakinen sorrera murrizten duten jarduerak sustatu eta hedatzeko plan bat ere osatuko da, epe eta mugarriekin landuko dugu (plastikoaren erabilera edo bestelako soberako bilgarrien erabilera gutxitzeko).
54. **Baserri konpostaren proiektuaren** balorazioa egin eta baserri gehiagotara zabaltzea aztertuko dugu.
55. Obra handietarako protokolo berri bat ezarri hondakinak kudeatzeko eta Udalak kontrol zorrotzagoa eramateko.

- 56 Erraustegiaren kontrol publiko, sozial eta tekniko** eskatuko dugu erretzen diren materialen jarraipenerako, instalakuntzen segurtasuna bermatzeko eta azterketa ekonomikoa egiteko. Kontrolerako bitartekoak, modu adostuan eta inplikaturako eragileak barnebilduko dituelarik.

SANEAMENDUA

- 57.** Aginagako saneamendua bereizteko proiektua gauzatzen hasiko gara, Oria ibaiko ur zikinen isuriekin behin-betiko amaitzeko.
- 58.** Kalezarko saneamendua bereizten bukatu, hala nola errepide albokoa eta Saizar aldekoa idatzi eta egikaritu.

NATURGUNE ETA BIODIBERTSITATEAREN BABESA

- 59.** Aranzadirekin batera, Arpitako putzuaren ondoko errepide-kalean urtero gertatzen den sarraskia murrizteko (urtero babestutako Hyla meridionalis espezieko ehundaka ale hiltzen dira kotxeak zapalduta) neurriak hartzea.
- 60.** Usurbilgo landa eremuko guneen (Igeldo, Oria itsasadarra eta Andatza) natur babesa areagotzeko alboko udalerriekin lanketa egitea.

BASOGINTZA

Basogintza da beste erronka handietako bat: Euskal Herriko hainbat eremu monokultiboz josita dago (pinua eta eukalipto), jasangarria ez den basogintza eredu intentsibo bati lotua.

Biodibertsitatearentzat kaltegarria izateaz gain, arrisku faktore larria da klimaren beroketaren aurrean. Basoak bertako espezieekin birlandatzearen alde eginez, basogintza eredu jasangarri baten aldeko apustu irmoa egiteko unea da. Horretarako:

- 61.** Basogintza ekologikoa sustatzeko estrategia osatuko da, baso erabilera egoki eta dibertsifikatuan urratsak emateko.
**kontuan hartu behar da, Andatza Diputazioak kudeatzen duela, eta kudeaketa horretan parte hartzeko eskatu badugu ere hamaika alditan, oraingoz ez dago horretarako borondaterik haien aldetik.*
- 62.** Natur edo/eta nekazal interesa duten landa eremuko sailak erosi edo ingurumen irizpideen baitan kudeatzeko hitzarmenak bideratzen saiatuko gara.

ERREKEN ETA IBAIAREN KUDEAKETA

- 63.** Usurbilgo erreka eta ibaietara egiten diren isurketak murrizten jarraituko da (saneamendu sarea hobetuz edo/eta fosa septikoak ezarri araziz), herriko erreken jarraipena egingo da (Anerrekan egiten da) eta Oria ibaiko ibai ertzen kalitatea hobetzeko neurriak hartuko dira, esate baterako, landaketak.

URA

- 64.** Ura ezinbesteko baliabide bat da bizitzarako, eta baliabide baliotsua izanagatik ere, baliabide mugatua ere bada, eta horregatik ari dira batzuk eta besteak ura merkatuaren logikan kokatzen eta ura pribatizatu nahian. Usurbilen, aldiz, kontrako norabidean ari gara, eta uraren esparruan herri burujabea izatea ahalbidetuko duen inbertsioak egiten ari gara herriaren ur sisteman. Inbertsio hauen ondorioz, Erroizpeko ura herriko ia etxe guztietara iritsiko da, eta horrekin batera, gure herriaren ondare eta ondasun eta altxor preziatua den ura zaintzera eta babestera goaz.

ELIKADURA BURUJABETZA

Gure elikadura menpekotasunari aurre egiteko bertan ekoiztiko elikagaien kontsumoa sustatzea da gure helburua. Horretarako:

- 65.** Jantoki kolektiboetan bertako elikagaiak kontsumitzea sustatuko dugu. Bertako elikagaien premia areagotzeak tokiko elikagaien balio kate osoa sendotzeko baldintzak sortuko lituzke. Jantoki kolektibo publikoak hartuko ditugu lehentasun gisa eta elikadura sistemako parte diren eragile ezberdinekin elkarlanean jantoki kolektiboak bertako elikagaiekin hornitzeko beharrezkoak diren estrategiak aztertu eta garatuko ditugu.
- 66.** KM 0-ko produktuen sarea osatzeko interlokuzioa ireki eta nekazariekin elkartu.

2.3. ONGIZARTEA

TOKIKO GARAPEN EKONOMIKOA

- 67. **650UsurbilBizi herri proiektua.** Proiektu hau Usurbilen sustraitu eta sakontzeko, eraikuntza komunitarioan jarraituko dugu. Gure herriaren identitatearen dinamizaziorako eta tokiko garapen ekonomikoa sustatzeko herri proiektu integrala eta aitzindaria da. Bertan herritarrek ekarpenak egiteko espazioak sortuko ditugu proiektua elikatu dezaten.
- 68. Tokiko merkataritza eta ostalaritza sustatzeko planari jarraipena eman.
- 69. Zapategiko eremuko garapen industrialaren tramitazioarekin jarraitu.
- 70. Herriko industriagune ezberdinak faseka zaharberritzeko aukera aztertuko dugu bertako enpresariekin elkarlanean.

ETXEBIZITZA POLITIKA

- 71. **Hutsik dauden Etxebizitza Plana idaztea**, diagnostikoa eta merkaturatzeko ekintza plana barne dituela. Etxebizitza duin eta egokia izatea bizitza proiektu baterako ezinbesteko baldintza da. Eskubide gisa ulertzen dugu etxebizitza, eta, bere funtzio soziala bete dezan, ezin da egon merkatuaren apeten menpe. Eskubidea bermatzeko, orain arteko etxebizitza politika aldatzea ezinbestekoa da, eta baliabide publikoak zein pribatuak alokairu eskaintza egoki, lorgarri eta arrazoizko prezioan izatera bideratu beharko lirateke. Udalog etxebizitzaren alorrean ditugun eskumenak eta baliabideak oso urriak izan arren, alokairua sustatzeko hainbat neurri hartuko ditugu: **hutsik dauden etxebizitzaren gaineko diagnostikoa egin eta horiek merkaturatzeko ekintza plana osatu eta martxan jarriko dugu.**
- 72. Alokairuzko eskaintza areagotzeko aukerak aztertu.
- 73. Etxebizitzaren gaiaz arduratuko den langile baten kontratazioa bideratu.

ZAINTZA EREDU BERRIA MARTXAN JARRI

Bizpahiru urte eman ditugu gogoeta kolektibo betean, pertsonak erdigunean jarriko dituen bestelako zaintza eredu bat eta horren jira-biran eraiki beharreko zaintza ekosistema komunitario bat eraikitzeko. Helburua argia da: elkar zaintzen duen herria izatea eta zahartzaro duina bermatzea usurbildarrei, euren herrian bertan. Badugu plana, honatx egitasmoak:

- 74. **Pertsona bat, zaintza plan bat:** Zaintza eredu berriak pertsona bakoitzaren lehentasunak, beharrak eta erabakiak aintzat hartuko ditu, bere bizi-proiektuan hausturarik ez eragiteko. Horretarako, ekosistemak eskaintzen dituen aukerak baliatuz, pertsona bakoitzarentzat egokitutako ibilbide osoak eta pertsonalizatuak marraztea da xedea. Hots, "pertsona bat, zaintza plan bat". Ekosistema osatzen duten eragileen arteko elkarlana, koordinazioa eta sistematizazioa bermatuko duen antolaketa gorpuztera goaz.

- 75. Zaintza komunitarioa egituratu:** Zaintza behar duen pertsona bere ohiko bizi ohiturekin jarraitu ahal izateko, ezinbestekoa da komunitatea eta herritarrak parte aktibo izatea. Askotariko zaintza sareak egituratu nahi ditugu, izan auzoetan boluntarioz osatutako auzo-zaintza proiektuen bidez, izan merkataritza zaintzailea.
- 76. Zaintza langileen profesionalizazioa eta duintasuna:** Denok dugu zainduak izateko eskubidea; ez, ordea, beste pertsonen eskubideen kaltetan. Horretarako ezinbestekoa da zaintza-langileen duintasuna bermatzea. Etxeko arretan lanean ari diren langileengan jarri dugu lehentasuna, asko eta asko emakume migratzaileak izaki. Zaintzaileak gaitasun berrietan trebatzea, zaintza ekosistemaren parte bihurtzea, bestelako lan aukerak sortzea eta, batez ere, emakume horiek ahaldundutzea da xedea.
- 77. “Etxean bezalako” ekipamenduak:** Zaintzak etxean ezin badira bermatu, “etxean bezalako” ekipamenduak irekiko dira Usurbilen, Matiares eskutik. Batetik, zaintzadunen etxebizitzaren auzunea dugu, egungo erresidentzia eredu aldatzera datorrena, berritzailea eta aitzindaria. Bestetik, auzune horretan bertan, bizi osorako 6 etxebizitza eraikiko dira, zaintza behar duen pertsona eta harekin bizi den pertsona elkarrekin bizitzeko jarraitzeko. Aipatu ere 2023ko udazkenean zabalduko dituela ateak Txirikorda belaunaldiarteko etxebizitza komunitarioak.

HAUR, NERABE ETA GAZTEENTZAKO PROPOSAMENAK

- 78. Astialdi eta jolasguneen Plana egitea.** Gizartea aldatzen doan heinean haur eta nerabeen jolaserako ohiturak ere aldatzen doazelako: gaur egun jolasa eta aisia ez dira garai batean bezala egiten, ez eta etorkizunean egingo diren bezala. Herriko jolasguneak haur, nerabe eta gazteen ohitura eta gogo berrietara egokitu behar dira, eta horretarako **diagnostiko partekatu bat bideratuko dugu Herri Hezitzaileen irizpideak kontuan hartuta.**
- 79.** Gazte politika oso eta integral bat osatu, gazteekin batera, gazteen emantzipazioa erraztu eta bizi proiektu burujabe eta bizigarriak izateko helburuz.
- 80. Elkargunea gauzatzeko urratsak egin:** Aztarrika gazte asanbladak, Usurbilgo Kulturguneak eta Ziortza Gazte Elkartek hausnarketa bateratua egin dute hilabeteotan, eta herriko gazte eta kultur eragileentzako eremu bat sortzeko beharra plazaratu dute. Aztarrika aspalditik ari da gaztetxe bat aldarrikatzen, eta Kulturguneak herriko kultur sortzaile eta eragileekin egindako hausnarketa prozesuan nabarmen identifikatu zuten zuzeneko kulturaz zutik gozatzeko eta sorkuntzarako espazio baten beharra eta nahia. Gainera, haur eta gazteen astialdi jarduerak garatzeko espazio aproposa litzatekeela uste dute. Behar horiek uztartu eta proiektu bakar baten pean eraikitze proposamena luzatu dute, eta udalarekin elkarlanean garatu nahi dute. EH Bildutik bat egiten dugu proposamenarekin, eta konpromisoa hartzen dugu hurrengo legegaldian proiektua gauzatzen hasteko.

JARDUERA FISIKOA ETA KIROLA

AKTIBATZEN plan estrategikoaren lau lan ildoak garatu: Garen Kirola, Kirol Jasangarria, Kirola eta Ongizatea eta Gobernantza Eredua.

- 81.** Eskola kiroleko ereduaren etengabeko hausnarketa eta sustapena, indarrean dagoen Mahai Teknikoa, bestelako eragileekin indartuz.
- 82.** Herriko hezitzaile eta monitoreen formakuntza saioak antolatu.

- 83.** Parekidetasun sailarekin batera, emakumeen partaidetza eta ahalduntzea sustatzeko jarduerak antolatu.
- 84.** Naturako jarduera fisikoa sustatzeko, ibilbideen gida bat osatu eta bideak seinaleztatu.
- 85.** Instalakuntzen mantentze eta inbertsio plan bat diseinatu:
 - Padel pista
 - “Skate park”-aren hobekuntza
 - Kiroldegian erabili gabe dauden espazioen aprobeitxamendua eta irisgarritasunaren hobekuntza
- 86.** Auzoetan erabilgarri egon daitezkeen lokaletan, ikastaro ezberdinak antolatu edo kudeaketa komunaleko gimnasio bat jartzeko aukera aztertu.
- 87.** Gazteentzako jarduera programazio bat sustatu.
- 88.** Adineko herritarren aktibazioa sustatzeko jarduerak. Joko tradizionalen sustapena, oinarritzko ariketen ikastaroak...
- 89.** Herriko klub guztientzako administrazio zerbitzu komun bat jartzearen bideragarritasuna aztertu.
- 90.** Kirol zerbitzuko erabileraren datuen bilketa sistema eraginkor bat sortu.

2.4. UDALA, HERRITARREN ETXEA

UDALAREN ANTOLAKETA BERRIA ETA GOBERNANTZA EREDU KOOPERATIBOA ANTOLATU, HERRIAK DITUEN ERRONKEN ARABERA

Neurriak

XXI. mendeko gizarte honek dituen erronka konplexuei tokikotik eta bokazio eraldatzailearekin erantzun nahi badiegu, ezinbestekoa da udalak barrutik ere eraldatzea. Izan ere, egungo udal egituraketa eta funtzionamendua zaharkituak daude. Horregatik, premiazkotzat dugu udal politikak zeharlerrotasunez eta norabide estrategikoz lantzea ahalbidetuko duen udal egituraketa diseinatzea eta sortzea. Esku artean ditugun erronka sozial konplexuek inoiz baino gehiago eskatuko digute eraldaketa prozesuak herritarrekin batera pentsatu eta gauzatzea.

91. Hala, garai berrietara egokituko den **udalaren barne antolaketa eredu berri bat jarriko dugu martxan.**
92. Gobernantza hori zer-nolakoa zehazteko, **parte-hartze prozesu zabala egingo dugu erronka bakoitzean parte hartu nahi duten herritar eta eragile guztiekin.**

UDALAREN GARDENTASUNEAN URRATSAK EGITEN JARRAITU

93. Sortuko diren hiru batzorde berrien baitan, hilabetero **kudeaketa txosten** bana publiko egingo da sail ezberdinetako informazioarekin.
94. **Udalaren digitalizazioaren erronkarekin jarraitu.**
95. **Udaletxea berritu:** azterketa energetikoa egin, irisgarritasuna hobetu, lan eremu berriak sortu eta kalitatezko arreta emateko espazioak ahalbidetu.
96. **Udal lokalen erabilerarako ordenantza osatu.** Herriko eragile ezberdinekin prozesu bat burutu lokal ezberdinen erabilerarako baldintzen inguruan hausnartzeko.
97. Herriak egun dituen eta etorkizunean izan ditzakeen beharrei egokitutako **pertsonalgoaren azterketa eta planifikazioa burutu.**